Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö

26.10.2026 VN/28833/2026

Turvavirta - esiselvitys turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelytarpeista ja luokitteluvelvollisuuden soveltamisalasta

Johdanto

Valtiovarainministeriössä on valmisteltu oheinen luonnos Turvavirta -esiselvitykseksi. Sen kohteena oli julkisen hallinnon toimijoiden turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelytarpeiden ja turvallisuusluokitteluvelvollisuuden soveltamisalan arviointi. Selvitys toteuttaa Suomen Kyberturvallisuusstrategian 2024–2035 tavoitteita. Esiselvityksen aikana selvitettiin turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn liittyvien säädösten nykytilaa ja toteutettiin suppea vertailu Ruotsin, Tanskan ja Viron säädöksiin. Lisäksi haastateltiin ministeriöiden, valtion virastojen, hyvinvointialueiden, kuntien, itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten ja korkeakoulujen sekä valtion strategisen intressien yhtiöiden ja erityistehtäväyhtiöiden edustajia turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelystä.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta esiselvitykseksi. Esiselvitys viimeistellään lausuntokierroksen jälkeen.

Tausta

Esiselvityksen tavoitteina oli selvittää julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 18 §:n mukaisen turvallisuusluokitteluvelvollisuuden mahdollista laajentamista muun muassa kuntakentälle, hyvinvointialueille, itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin ja korkeakouluihin, sekä erityistehtäväyhtiöihin ja strategisen intressin yhtiöihin. Lisäksi tavoitteena oli selvittää soveltamisalan täsmentämistä, ja tunnistaa kansallisesti ja kansainvälisesti turvallisuusluokitellun tiedon käsittelytarpeita selvityksen kohteena olevissa organisaatioissa. Esiselvityksen tavoitteena oli myös tunnistaa kansallisen turvallisuusluokitteluvelvoitteen soveltamisen mahdollista laajentamista puoltavia näkökulmia, haasteita ja kustannuksia erityisesti tiedonhallinnan prosesseissa ja tieto- ja viestintäteknisissä palveluissa.

Esiselvityksen perusteella julkisessa hallinnossa on laajalti tarpeita käsitellä turvallisuusluokiteltuja tietoja, mutta niiden luokittelulle ja turvalliselle käsittelylle ei ole muodostunut yhteisiä käsittelysääntöjen tulkintoja ja kulttuuria. Selvityksessä havaittiin, että valtion viranomaisten sekä muun julkisen hallinnon välillä tapahtuvaan turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtamiseen liittyvissä voimassa olevan lainsäädännön mukaisissa turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyn vastuiden ja velvollisuuksien tulkinnoissa on vaihtelevuutta ja epäselvyyttä. Turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyn toimintatavat ja

käsittelyssä käytettäville ICT-palveluille asetetut vaatimukset ovat epäyhtenäisiä.

Tavoitteet

Selvityksen perusteella kehittämisen tavoitteeksi ehdotetaan edellytysten luominen turvallisuusluokitellun tiedon käsittelylle julkisen hallinnon ja keskeisten sidosryhmien kesken. Ehdotetaan, että lainsäädäntöä täsmennetään tiedonkulun sujuvuuden varmistamiseksi ja mahdollistetaan koko julkiselle hallinnolle riittävät oikeudet saada, jakaa ja yhdessä käsitellä turvallisuusluokiteltuja tietoja, erityisesti yhteistä tilannekuvaa, varautumista, valmiutta ja kriittisen infran suojaamista koskevia tietoja. Kuntien varautumis- ja valmiushenkilöstölle mahdollistetaan turvallisuusselvitykset.

Ehdotetaan turvallisuusluokitteluvelvollisuuden laajentamista Kelaan sekä hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin pelastustoimeen ja Suomen Erillisverkot Oy:lle. Ehdotetaan turvallisuusluokitteluoikeutta hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle, kunnille, kuntayhtymille ja kunnallisille liikelaitoksille, sekä muille itsenäisille julkisoikeudellisille laitoksille kuin Kelalle, jotta myös näillä toimijoilla olisi mahdollisuus tehdä turvallisuusluokkaa koskevia merkintöjä laatimiinsa asiakirjoihin silloin kun laissa asiakirjan turvallisuusluokittelulle asetetut edellytykset täyttyvät. Ehdotetaan, että tarkasteltaisiin mahdollisuutta laajentaa turvallisuusluokitteluoikeus valtion strategisen intressin yhtiöihin ja erityistehtäväyhtiöihin huomioiden mitä julkisuuslaissa on säädetty.

Ehdotetaan, että mahdollistetaan yhteistoiminnassa tarvittavien eli yhteisten turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittely julkisen hallinnon ja muiden turvallisuuskriittisten toimijoiden yhteisellä tieto- ja viestintäteknisellä palvelulla kokonaisturvallisuuden mallin ja yhteistoiminnan toteuttamiseksi.

Verrokkivaltioissa Ruotsissa, Virossa ja Tanskassa turvallisuusluokittelu koskee laajasti koko yhteiskuntaa, myös yksityisen sektorin toimijoita. Ehdotetaan, että esiselvityksen jatkotyönä selvitettäisiin turvallisuusluokittelun soveltamista ja tietojen luovutus- ja saantioikeuksia laajemmin koko yhteiskunnassa mukaan lukien yksityissektori, muina kuin itsenäisinä julkisoikeudellisina laitoksina toimivat yliopistot, sekä korkeakoulut ja säätiöt.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkiseen lausuntopyyntöön. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämisestä löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta (ohjeet >käyttöohjeet). Palvelun käytön tukea voi pyytää lausunto.om@om.fi. Kaikki palvelun kautta lähetetyt lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelut.fi:ssä.

Ministeriöt voivat lähettää lausunnon VAHVA:ssa asianumerolle VN/28833/2026. Muut lausunnonantajat voivat antaa lausunnon lähettämällä sen valtiovarainministeriön kirjaamoon:kirjaamo.vm@gov.fi.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriölle viimeistään 1.12.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyyntöön liittyen antavat tietohallintoneuvos Tuija Kuusisto, +358 295 530 065, neuvotteleva virkamies Niko Mäkilä,+358 295 530 188, ja neuvotteleva virkamies Santtu Viiman,+358 295 530 203, etunimi.sukunimi@gov.fi

Liitteet:

Turvavirta esiselvitys luonnos.pdf

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Ahvenanmaan valtionvirasto
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Business Finland
Centria-ammattikorkeakoulu
Cinia Oy
CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Digi- ja väestötietovirasto
Digifinland Oy
Eduskunnan oikeusasiamies
Eduskunta
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Fimea

Fingrid Oyj
Forssan kaupunki
Gasgrid Finland Oy
Geologian tutkimuskeskus
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Hanken
Hansel Oy
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humanistinen ammattikorkeakoulu
Humppilan kunta
Huoltovarmuuskeskus
HUS
Hyrynsalmen kunta
Hyvil
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ammattikorkeakoulu
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Hätäkeskuslaitos
Iin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilmatieteen laitos
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun hyvinvointialue
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansallisarkisto
Kansaneläkelaitos (Laki Kansaneläkelaitoksesta (731/2001))
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Karelia-ammattikorkeakoulu
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen elinvoimakeskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Keskusrikospoliisi
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirjaamo
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuntaliitto
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
LAB-ammattikorkeakoulu
LAB-ammattikorkeakoulu
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin ammattikorkeakoulu
Lapin elinvoimakeskus
Lapin hyvinvointialue
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Laurea-ammattikorkeakoulu

Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luonnonvarakeskus
Lupa- ja valvontavirasto
LUT-yliopisto
Luumäen kunta
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Maanmittauslaitos
Maanpuolustuskorkeakoulu
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Metsähallitus
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Museovirasto
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki

Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun ammattikorkeakoulu
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Patria Oyj
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastusopisto
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren kaupunki
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisihallitus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
PRH
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta

Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Rahoitusvakausvirasto
Raision kaupunki
Rajavartiolaitos
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokavirasto
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunnan hyvinvointialue
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonia-ammattikorkeakoulu
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta

Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suojelupoliisi
Suomen Akatemia
Suomen Erillisverkot Oy
Suomen metsäkeskus (Laki Suomen metsäkeskuksesta (418/2011))
Suomen riistakeskus
Suomen ympäristökeskus
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Säteilyturvakeskus
Taide- ja kulttuurivirasto
Taideyliopisto
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tasavallan presidentin kanslia
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Teknologiateollisuus ry
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tiedusteluvalvontavaltuutetun toimisto
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Tl. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Traficom
Tulli
Turun ammattikorkeakoulu
Turun kaupunki - Åbo stad

Turun yliopisto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työterveyslaitos (Laki Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta (159/1978))
Ulkoministeriö
Ulkopoliittinen instituutti
Ulosottolaitos
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan elinvoimakeskus
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalan kunta
Vaasan ammattikorkeakoulu
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Valkeakosken kaupunki
Valtiokonttori
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus
Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varke
Valtioneuvoston kanslia
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vehmaan kunta
Verohallinto
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yleisradio Oy
Ylitornion kunta

Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Åbo Akademi
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuusisto Tuija
Valtiovarainministeriö

Kuusisto Tuija
Valtiovarainministeriö